

Startnotitie veranderopgave
inburgering 2021

16-6-2020

K. Vermeiren

Inhoudsopgave

INLEIDING	2
1. HET NIEUWE INBURGERINGSSTELSEL.....	2
1.1 Visie en Uitgangspunten	4
1.2 Doelgroepen en aantallen	4
2. WAT VERANDERT ER DOOR DE NIEUWE WET?	5
2.1 Brede intake (nieuw).....	5
2.2 Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP) (nieuw)	6
2.3 Participatieverklaringstraject (PVT) (aangepaste taak)	6
2.4 Module arbeid en participatie (MAP) (nieuw).....	6
2.5 Re-integratie (bestaand).....	6
2.6 Maatschappelijke begeleiding (aangepaste taak)	7
2.7.1 Financiële zelfredzaamheid (bestaand)	7
2.7.2 Financieel ontzorgen (nieuw en alleen voor de doelgroep vergunninghouders)	8
2.8 Naleving verplichtingen (nieuw).....	8
2.9.1 B1 route.....	9
2.9.2 Onderwijsroute.....	10
2.9.3 Z-route	11
3. OVERIGE AANDACHTSPUNTEN	12
4. FINANCIËN	13
4.1. Ontvangen rijksmiddelen.....	13
4.2 Inzet middelen integratie uitkering	15
5. PLANNING	16

INLEIDING

De snelste weg voor inburgeringsplichtigen om mee te doen in de maatschappij is het leren van de Nederlandse taal en het vinden van een baan. Om dat te bereiken gaat het inburgeringsbeleid veranderen, zodat nieuwkomers de kans krijgen een goede start te maken in Nederland. De verwachte datum van inwerkingtreding van de nieuwe wet is 1 juli 2021.

De regie op de uitvoering van het nieuwe inburgeringsstelsel ligt bij de gemeenten zodat inburgering kan worden gepositioneerd als onderdeel van het brede sociaal domein. Dit betekent dat gemeenten verantwoordelijk worden voor het afnemen van de brede intake, de begeleiding van inburgeringsplichtigen en de inkoop van het cursusaanbod.

In de voorbijgaande jaren hebben we intensief de inburgeringsplichtigen begeleid bij het vinden van huisvesting, de maatschappelijke begeleiding en het toe leiden naar een opleiding of werk. Voor de nieuwe Wet krijgen we er echter meer taken bij en is de doelgroep verbreed naar gezinsmigranten en Turkse inburgeraars.

Regionale samenwerking

Als regio zien we het nut en noodzaak van samenwerking. In de voorbereiding richting de nieuwe Wet Inburgering willen we gezamenlijk op blijven trekken. De wethouders van Noord Oost Brabant hebben in het portefeuillehouders overleg arbeidsmarkt op 7 mei 2020 de memo Inburgering vastgesteld. Daarin staat dat we met een strategische, bekende en vertrouwde partner willen samenwerken. Om dit te realiseren kiezen we voor een enkelvoudige onderhandse aanbesteding. De voorbereiding op de aanbesteding pakken we gezamenlijk op.

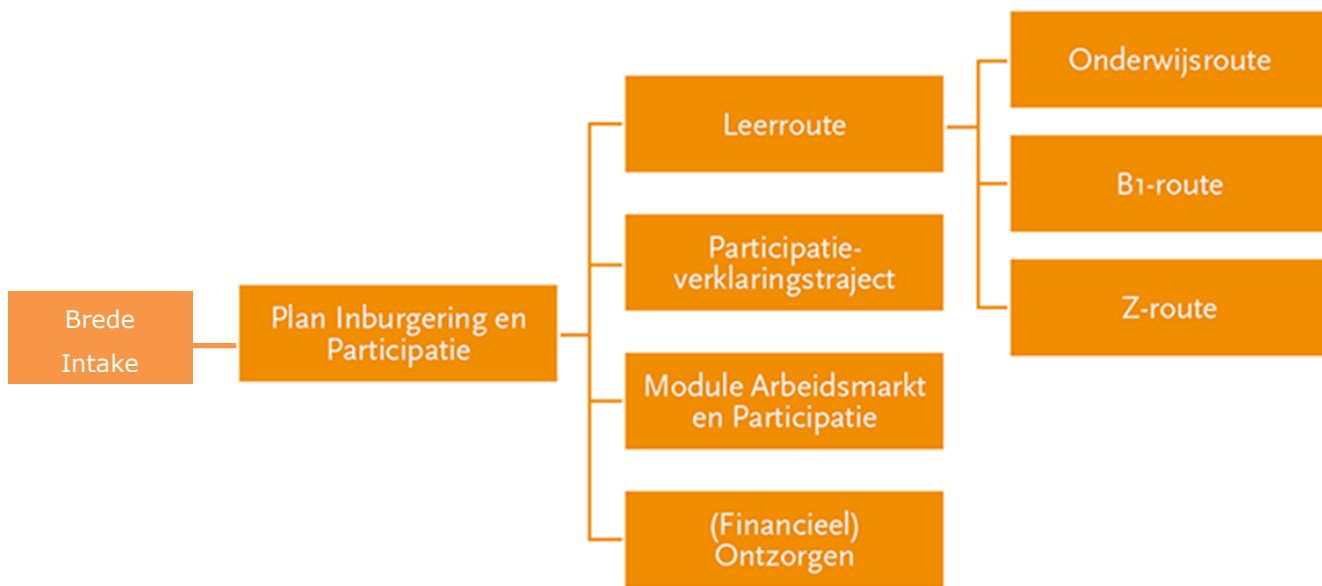
Hieronder leest u kort de hoofdlijnen van het nieuwe stelsel en wat dit betekent voor gemeente Oss. Welke stappen we nog moeten doen om aan de wet te voldoen. Waar zitten de aandachtspunten zitten en wat kost het.

1. HET NIEUWE INBURGERINGSSTELSEL

Iedereen doet mee, het liefst via betaald werk en daar moet de inburgering aan bijdragen. Dat is waar de inzet van de inburgeraar, de overheden en andere (maatschappelijke) partners op gericht is. Om deze doelstelling te bereiken wordt inburgering gepositioneerd als onderdeel van het brede sociaal domein. De regierol van gemeenten over de uitvoering wordt vastgelegd in de wet.

Het nieuwe stelsel zet in op een doorlopende lijn vanuit de opvang. Met taal vanaf dag één en het programma "Voorbereiding op de inburgering" wordt in het AZC begonnen. De regierol van gemeenten in deze doorlopende lijn begint met een brede intake. De brede intake staat los van de uitkeringsintake.

Schema inburgeringsproces gemeenten

Leren en participeren gaan hand in hand en beide aspecten worden in een persoonlijk plan opgenomen (PIP). Gemeenten krijgen de taak om alle (bijstandsgerechtigde) vergunninghouders verplicht te ontzorgen gedurende zes maanden. Dit helpt deze inburgeraars om de focus bij aanvang van de inburgeringstermijn bij inburgering en participatie te leggen. In het nieuwe stelsel komen drie leerroutes:

- Onderwijsroute
- B1 route
- Z (zelfredzaamheids)- route

1.1 Visie en Uitgangspunten

VISIE

De visie van het nieuwe wetsvoorstel – **“Iedereen doet mee, het liefst via betaald werk en daar moet de inburgering aan bijdragen.”** – Sluit aan met het huidige beleid en praktijk van gemeente Oss. Wij geloven in de mogelijkheden van de inburgeringsplichtigen en gaan daar vanuit. Door te **investeren in participatie** zorgen we ervoor dat alle inburgeringsplichtigen snel en volwaardig meedoen in de Nederlandse maatschappij, liefst via betaald werk. We willen dat onze inburgeringsplichtigen zoveel mogelijk zelfstandig hun leven kunnen leiden en zo een actieve bijdrage leveren aan de samenleving. Ze leren de taal en worden richting werk geactiveerd. **Prioriteit ligt bij het bereiken van sociale en economische zelfredzaamheid.** Voor uitkeringsgerechtigde inburgeraars is **uitstroom** naar een **(beroeps)opleiding** of **duurzame uitstroom naar betaald werk** het ultieme doel.

UITGANGSPUNTEN

Bij voorkeur pakken we de zaken die lokaal geregeld kunnen worden, lokaal op. Met lokale uitvoering borgen we ook de inzet van de vele betrokken vrijwilligers en partijen in de lokale gemeenschap. Uitgangspunt is dan ook: **Lokaal wat kan, (sub)regionaal wat effectief en efficiënt is.** (Sub)regionaal geldt vooral voor de inkoop van de verschillende leerroutes. De verschillende onderdelen (o.a. Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP) , Brede intake, module arbeid en participatie (MAP) kunnen optimaal geïntegreerd worden binnen de huidige lokale dienstverlening. Ook vergemakkelijkt dit een **integrale aanpak, op alle relevante leefgebieden binnen het brede sociale domein.** Aspecten van taal, werk, huisvesting, zorg en onderwijs worden gewogen en opgenomen in het Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP).

We gebruiken de **Samenwerkwijze** als startpunt voor afspraken tussen de inburgeraar en de gemeente. We bespreken met inburgeraar wat hij zelf wil, kan en nodig heeft en / of hoe zijn of ons netwerk kan helpen. Samen kijken we naar wat de beste route is.

De wet stelt dat de **gemeenten de regie** nemen. Daarvoor is **duidelijkheid naar alle partners** (o.a. Vluchtelingenwerk, Thuis in Oss, Ons Welzijn) erg belangrijk. Er worden daarom heldere afspraken gemaakt over ieders rol in het geheel. Zo zorgen we dat samenwerking niet leidt tot vertraging op het traject.

1.2 Doelgroepen en aantallen

De doelgroepen van de nieuwe Wet inburgering zijn vreemdelingen die in het bezit zijn van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd en die anders dan voor een tijdelijk doel in Nederland verblijven, zijn inburgeringsplichtig. De drie doelgroepen zijn:

Vergunninghouders

Vergunninghouders zijn nieuwkomers met een verblijfsvergunning op basis van asiel.

De taakstelling voor het huisvesten van vergunninghouders in 2020 is 63. Op basis van instroom van afgelopen jaren schatten we in dat het hier over 40 volwassenen gaat.

Gezinsmigranten

De gemeente krijgt een grote verantwoordelijkheid bij de gezinsmigranten. Het Rijk vindt het belangrijk dat gezinsmigranten in het nieuwe inburgeringsstelsel (meer) steun en begeleiding kunnen krijgen dan nu het geval is. Gezinsmigranten zijn onder andere personen die hier voor gezinshereniging of gezinsvorming zijn, bijvoorbeeld omdat zij een Nederlandse echtgeno(o)t(e) of partner hebben. Ook geestelijk bedienaren en vreemdelingen met een verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk humanitair verblijfsdoel behoren tot deze doelgroep. Op basis van het moment dat de participatieverklaring in 2017 een verplicht onderdeel van de wet inburgering werd, zien we dat dit over ongeveer 30 personen (ouder dan 18 jaar) per jaar gaat.

Turkse nieuwkomers

Nieuw is dat *Turkse nieuwkomers* inburgeringsplichtig worden. Het kabinet gaat Turkse nieuwkomers verplichten om de Nederlandse taal te leren en kennis op te doen over de Nederlandse samenleving en arbeidsmarkt. Turkse burgers die naar Nederland komen moeten straks met succes het inburgeringsexamen afleggen om een permanente verblijfsvergunning te krijgen. Het kabinet wil daarmee ook Turkse nieuwkomers de kans geven een goede start te maken in ons land. Bij Turkse nieuwkomers gaat het in het geval van Oss om inwoners met een Turkse nationaliteit die verhuisd zijn uit Turkije naar Oss en nu wonen in Oss. Op basis van cijfers uit de Basisregistratie Personen zien we dat hier ook om ongeveer 30 personen (ouder dan 18 jaar) per jaar gaat.

2. WAT VERANDERT ER DOOR DE NIEUWE WET?

In de voorbijaande jaren hebben we al intensief vergunninghouders begeleid bij het vinden van huisvesting, de maatschappelijke begeleiding en het toe leiden naar een opleiding of werk. In 2019 is de afdeling Werk en Inkomen, team vergunninghouders vooruitlopend op de nieuwe wet gestart met voorbereidingen op de wetswijzigingen. Daarvoor zijn er werkgroepen gevormd. De resultaten uit deze werkgroepen zijn een opmaat naar de uitvoering van de nieuwe wetgeving in 2021. Hieronder een overzicht van wijzigingen en aandachtspunten voor (nieuwe) taken. Deze taken gelden voor alle inburgeringsplichtigen. Dus niet alleen vergunninghouders. (In bijlage I vindt u een samenvatting van de taken en planning.)

2.1 Brede intake (nieuw)

Bij de brede intake wordt vroegtijdig een beeld gevormd van de startpositie en ontwikkelmogelijkheden van de inburgeringsplichtige op het gebied van inburgering en participatie. In de brede intake moet verplicht gevraagd worden naar: leerbaarheid, motivatie/interesses, werknemersvaardigheden, opleiding, mate van zelfredzaamheid, praktische competenties, sociaal netwerk, digitale vaardigheden, fysieke- en mentale gezondheid, werkervaring en/of vrijwilligerswerk en gezinssituatie.

Een vast onderdeel van de brede intake is de *leerbaarheidstoets*. Wij bepalen het moment waarop dit gebeurt. De toets wordt vooralsnog afgenomen door een onafhankelijke partij. Op termijn en onder voorwaarden kunnen we de leerbaarheidstoets zelf afnemen. De uitkomsten van de brede intake met de leerbaarheidstoets bepaalt de leerroute die de inburgeraar gaat volgen. Hoe de leerbaarheidstoets wordt afgenomen en de resultaten worden gewogen is nu nog niet duidelijk.

2.2 Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP) (nieuw)

Na afronding van de brede intake stelt de gemeente, zoveel als mogelijk in afstemming met de inburgeringsplichtige, binnen 10 weken het PIP op. Dit is altijd maatwerk en vertaald naar de einddoelen van de inburgering. In het PIP worden o.a. afspraken vastgelegd over de leerroutes, financiële ontzorging en zelfredzaamheid. In de uitvoering bij Werk en Inkomen wordt nu al geëxperimenteerd met een brede intake en het opstellen van PIP met de huidige inburgeringsplichtigen. Doel is om uiteindelijk de aangescherpte werkwijze definitief te maken en in 2021 in het werkproces op te nemen.

2.3 Participatieverklaringstraject (PVT) (aangepaste taak)

Via het participatieverklaringstraject maakt de inburgeraar kennis met de Nederlandse kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie. Denk hierbij aan gelijke rechten voor mannen en vrouwen, het recht om jezelf te ontplooien door onderwijs, het mogen kiezen van je partner en het recht om je eigen mening te uiten. Het PVT blijft onderdeel van de inburgering maar wordt in het nieuwe stelsel geïntensiveerd. De minimale duur is 12 uur. Een vast bestanddeel van het traject moet een excursie of activiteit zijn waarin aandacht is voor minimaal één van de kernwaarden. Het bestaande PVT wordt geëvalueerd en passen we aan met nieuwe elementen zodat deze in 2021 aan de nieuwe wet voldoet.

2.4 Module arbeid en participatie (MAP) (nieuw)

In het nieuwe stelsel krijgen gemeenten de verantwoordelijkheid om inburgeraars te begeleiden bij het oriënteren en participeren op de Nederlandse arbeidsmarkt. De oriëntatie is erop gericht om de competenties en arbeidskansen van de inburgeringsplichtige op de (lokale) arbeidsmarkt in beeld te brengen en vaardigheden te leren over hoe men een baan vindt. Gemeenten zijn verplicht hier een praktische invulling aan te geven. Binnen de gemeente Oss kennen we de trainingen 'Werken aan Werk' (al dan niet in de eigen taal) en LEF (Leren, Emanciperen en Focus: empowerment voor vrouwen uit de doelgroep vergunninghouders). Vanuit deze ervaringen is een eerste opzet voor MAP ontworpen. Een eerste testgroep start zodra de maatregelen rondom het corona-virus dit weer toelaten. Ook hiervan is het doel definitief maken van de MAP en in het werkproces 2021 op nemen.

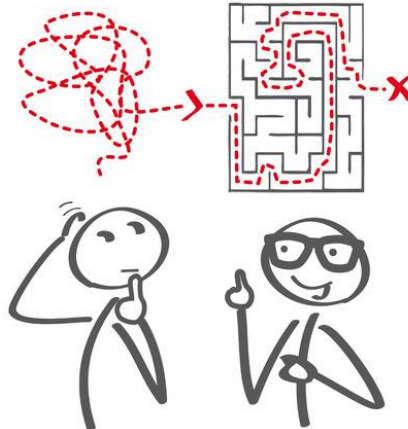
2.5 Re-integratie (bestaand)

Gemeente Oss vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen in de samenleving, het liefst via betaald werk. Een groot deel van de vergunninghouders heeft ook recht op een uitkering. Hierdoor ontstaat er voor die doelgroep een samenloop met de Participatiewet. Bij de brede intake kijkt een

consulent van het team vergunninghouders integraal naar de mogelijkheden van een inburgeraar en bepaalt samen met de klant welke leerroute gevolgd gaat worden. In het geval er dus sprake is van een uitkering kijkt de consulent ook naar de re-integratie mogelijkheden. En vindt er ook begeleiding richting (betaalde) arbeid plaats. Naast een beschikking uit de participatiewet worden afspraken hierover ook vastgelegd in het PIP.

2.6 *Maatschappelijke begeleiding (aangepaste taak)*

Maatschappelijke begeleiding is een bestaande taak en wordt nu uitgevoerd door VluchtelingenWerk en Thuis in Oss. De maatschappelijke begeleiding bestaat in ieder geval uit twee onderdelen. Eerste onderdeel is praktische hulp bij het regelen van basisvoorzieningen (inkomen, afsluiten van contracten huur, gas, water licht en de zorgverzekering) en hulp na de huisvesting. Tweede onderdeel is voorlichting over leefgebieden in de Nederlandse samenleving. Deze taak moet aan de hand van de nieuwe wet iets anders worden ingevuld. Het hoe is nog niet duidelijk. Dit moet nog landelijk in de lagere wetgeving beschreven worden. Maatschappelijke begeleiding is een breed begrip. Ook gezinsmigranten en Turkse nieuwkomers kunnen maatschappelijke begeleiding op diverse onderdelen nodig hebben. Een gemeentelijke consulent kan daar een rol in spelen en doorverwijzen naar andere relevante partijen. Hoe dit precies vorm kan krijgen moet in de komende periode onderzocht worden.

2.7.1 *Financiële zelfredzaamheid (bestaand)*

Financiële zelfredzaamheid is dat iemand weloverwogen keuzes maakt op een manier zodat zijn/haar financiën in balans zijn. Zowel op de korte als op de lange termijn. Daarvoor is het nodig dat zij/hij kennis heeft van het Nederlandse financiële systeem en van wat geld hier waard is. Stimuleren van financiële zelfredzaamheid is een bestaande taak en terug te zien in het aanbod van gemeente Oss o.a. de cursus 'omgaan met geld', schuldhulpmaatjes, Duurzame Financiële Dienstverlening (DFD), en via de budgetcoaches van VluchtelingenWerk.

2.7.2 Financieel ontzorgen (nieuw en alleen voor de doelgroep vergunninghouders)

Financieel ontzorgen betekent dat het beheer van inkomsten en uitgaven geheel of gedeeltelijk uit handen wordt genomen. In deze nieuwe taak zijn gemeenten verplicht om alle bijstandsgerechtigde vergunninghouders 6 maanden te ontzorgen. Deze periode gaat in op het moment dat het recht op bijstand ontstaat. De verplichte ontzorging bestaat uit het vanuit de bijstandsuitkering betalen van: de huur, gas, water, stroom en de verplichte zorgverzekering. Deze onderdelen moeten in de periode na vestiging in de gemeente snel geregeld worden.

Gemeenten mogen wel zelf weten hoe zij ontzorgen. Dat kan bijvoorbeeld via direct uit de uitkering betalen van de vaste lasten of via het beheer van een budgetrekening. We moeten een keuze maken in hoe we willen ontzorgen. Direct via de uitkering of via budgetbeheer. En zo ja bij de keuze via budgetbeheer wie dit uitvoert. Kiezen we ervoor om de vaste lasten direct via de uitkering te betalen dan betekent dit een flinke aanpassing in het administratieve proces.

Bij financieel ontzorgen ontstaat een spanningsveld met financiële zelfredzaamheid. Dit omdat de bijstandsgerechtigde statushouder namelijk weinig zicht krijgt op de financiën wanneer de rekeningen automatisch betaald worden. Men kan alleen financieel zelfredzaam worden als er ook voldoende aandacht uitgaat naar begeleiding en/of stimulering van financiële zelfredzaamheid. Wanneer wordt gekozen voor alleen ontzorgen, zonder in te zetten op begeleiding, verschuiven financiële problemen naar een later moment. Belangrijk dus dat financieel ontzorgen en zelfredzaamheid elkaar aanvullen.

In juni start de werkgroep ontzorgen. Zij onderzoekt de (on)mogelijkheden van ontzorgen en brengt in beeld wat dit voor de afdeling werk en inkomen betekent. Hierbij kijkt men ook naar bestaande afspraken en opdrachten over financiële zelfredzaamheid en ontzorgen. Denk hierbij aan VluchtelingenWerk of Schuldhulpverlening Oss.

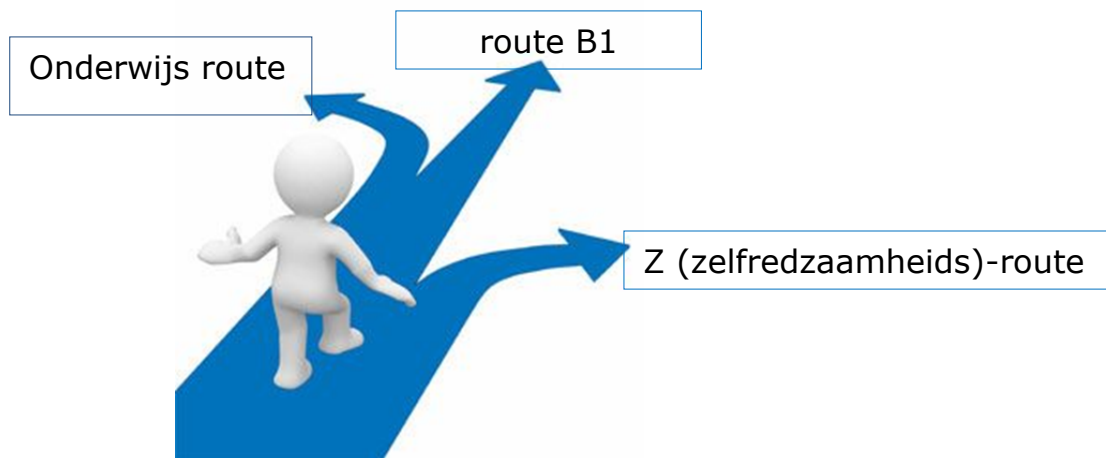
2.8 Naleving verplichtingen (nieuw)

Gemeenten en DUO hebben beide een handhavende rol in het nieuwe stelsel. DUO stelt de inburgeringsplicht voor iedereen vast en handhaaft deze plicht. De gemeente handhaaft het PIP en het verloop van het inburgeringstraject en zet in op het behalen van de inburgeringsplicht binnen de daarvoor gestelde termijn.

Deze taak is nieuw voor inburgering maar niet onbekend. We kennen nl al handhaving vanuit de Participatiewet. Gedurende het gehele inburgeringstraject monitoren wij tussentijds de ontwikkelingen en vorderingen van de uitvoering van het PIP. Met de inburgeringsplichtige is periodiek contact om de voortgang van de inburgering op basis van het PIP te bespreken. Eventueel leggen wij een boete op bij het verwijtbaar niet nakomen van de verplichtingen. De werkprocessen worden hier op aangepast.

2.9 De leerroutes (nieuw)

Een van de uitgangspunten is lokaal uitvoeren wat lokaal kan. Dit betekent dat we de (casus) regie en de duale component (participatie), de brede intake, PIP, voortgang en handhaving zelf uitvoeren. Bij het inrichten van de leerroutes is het belangrijk om in te zetten op een doorlopende leerlijn en duurzaam samen te werken met betrouwbare en flexibele partners. Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de aanbesteding samen met de regiogemeenten uit Noordoost Brabant opgepakt.

2.9.1 B1 route

Deze route is voor alle inburgeraars die taal niveau B1 kunnen halen. Volgens het ministerie van SZW stroomt 60% van de doelgroep in de B1 route. Het doel van deze route is dat de inburgeraar zelfstandig kan participeren in de Nederlandse maatschappij. B1 is nodig voor een betere startpositie op de arbeidsmarkt.

De B1-route bestaat uit een inburgeringscursus met taallessen en Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM). De taallessen zetten in op vier vaardigheden: lezen, luisteren, schrijven en spreken. Deze worden met een examen getoetst en centraal door DUO georganiseerd. De gemeenten zijn verplicht om een inburgeringscursus aan te bieden met het Blik op Werk-keurmerk –Inburgeren.

Bij het samenstellen van het cursusaanbod moeten we rekening houden met de verschillen tussen alle deelnemers. Sommige inburgeraars kunnen snel het beoogde niveau en zelfs hoger halen, terwijl anderen het beoogde niveau niet halen of daar veel tijd voor nodig hebben. Het is daarom belangrijk om het cursusaanbod af te stemmen op verschillen in niveau, intensiteit en tijdstip. Ook het aanbieden van participatie activiteiten in combinatie van taal is effectief en moet dus bij de samenstelling rekening mee gehouden worden.

Eind vorig jaar zijn we gestart met de pilot B1-route: van A2 naar B1. Met de pilot onderzoeken we wat er kan en nodig is voor nieuwkomers om taalniveau B1 te halen. We gaan daarbij niet uit van een vast opleidingsprogramma. De deelnemer stelt - samen met de docent - zijn/haar eigen leertraject samen. Dat doen ze met de individuele studieplanner. Hierin staat de leerstof, wat de deelnemer nodig heeft, hoe de deelnemer het aanpakt en de planning van het traject. Klassikaal

les is een klein gedeelte van het traject. De deelnemer doet veel zelf en op afstand (afstandsonderwijs). Verder onderzoeken we de combinatie van werken en toch de taal beter leren beheersen. Gemeente Oss is hoofdaanvrager van de pilot. De gemeenten Uden, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert (CGM), Boxmeer en Sint Anthonis en ROC De Leijgraaf zijn medeaanvrager en/of samenwerkingspartner.

De ervaringen uit deze pilot nemen we mee in de ontwikkeling van de definitieve B1 route. Met de samenwerkende partners/ medeaanvragers kijken we hoe we na de pilot (samen) verder gaan.

2.9.2 Onderwijsroute

Deze route is voor jonge inburgeraars met een hoge leerbaarheid, die gemotiveerd zijn een opleiding in het Nederlandse onderwijs te volgen. Concreet gaat het om inburgeraars tot 30 jaar. Het doel van deze route is dat zij instromen in vervolgonderwijs op alle niveaus – van mbo tot hbo en wo.

Onderdeel van de Onderwijsroute is een taalschakeltraject, een intensief traject om zo snel mogelijk niveau B1 of hoger te halen. Tegelijkertijd wordt de inburgeraar zo goed mogelijk voorbereid op instroom in het Nederlandse beroeps- of wetenschappelijk onderwijs. Behalve voor het leren van de taal (ongeveer 1.000 uur) is er daarom aandacht voor rekenen, Engels en studievastigheden (ongeveer 500 uur). Ook maken Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM) en loopbaanoriëntatie deel uit van het taalschakeltraject. Een voltijds traject op relatief hoog leerniveau duurt gemiddeld anderhalf jaar.

Omdat iedere inburgeraar een andere startpositie heeft en maatwerk belangrijk is, is het nodig om over de invulling van het taalschakeltraject met aanbieders in gesprek te gaan en afspraken te maken. Om doorstroom naar een bepaalde vervolgopleiding makkelijker te maken is het bijvoorbeeld mogelijk een taalschakeltraject in te richten dat voorbereidt op een bepaalde vervolgopleiding. Door Divosa wordt geadviseerd om te voorzien in meerdere instroommomenten per jaar. Inburgeraars komen immers het hele jaar door in de gemeente aan.

Twee jaar geleden (september 2018) zijn we (Oss, subregio en ROC de Leijgraaf) gestart met een combinatietraject entree / inburgering voor inburgeraars tussen de 18 en 30 jaar. In dit intensieve traject van 5 dagen per week kunnen inburgeraars in twee jaar tijd een inburgeringsdiploma én een entreediploma behalen. In het entree gedeelte zit een flinke component stage wat de taalontwikkeling erg ten goede komt. Na het combinatietraject is doorstroom naar een niveau 2 opleiding of een hogere opleiding mogelijk. Uitstroom naar werk kan natuurlijk ook. De resultaten van de combinatie-trajecten zijn erg positief.

Deze werkwijze willen we graag sub-regionaal continueren en inzetten (mogelijk met wat aanpassingen die vanuit evaluatie momenten naar voren komen) als onderwijsroute binnen de nieuwe wetgeving.

2.9.3 Z-route

De Z-route is voor inburgeraars met een lage leerbaarheid die moeite hebben met het leren van een nieuwe taal en die in beperkte mate zelfredzaam zijn. Het gaat vaak om mensen die ook in hun land van herkomst weinig of geen scholing hebben gehad of om een andere reden een zeer lage leerbaarheid hebben. Op basis van de brede intake en leerbaarheidstoets wordt verwacht dat zij het niveau A2 niet binnen 3 jaar kunnen halen. Doel van deze route is om deze doelgroep zoveel mogelijk te ondersteunen op een niveau dat past bij hun leervermogen. Op die manier staat niemand aan de kant en kan iedereen naar eigen vermogen meedoen in de samenleving. Uitstroom naar betaald werk blijft wenselijk, maar zelfredzaamheid is het belangrijkste doel.

De inburgeraar hoeft in tegenstelling tot de B1 en onderwijsroute geen examens af te leggen om te voldoen aan de inburgeringsplicht. Zij voldoen aan inburgeringsplicht wanneer hij/zij:

- de inburgeringscursus doorloopt (taal en KNM) voor 800 uur;
- participatieactiviteiten verrichten voor 800 uur (waaronder de onderdelen PVT en MAP)
- een eindgesprek met de gemeente waarin wordt geconcludeerd of de afspraken in het PIP zijn nagekomen.

Na het eindgesprek rapporteert de gemeente aan DUO.

De werkgroep Leerroutes brengt op dit moment in kaart welke onderdelen noodzakelijk zijn in de route. En welke partners hier het beste bij passen. Bij deze route ligt samenwerking met lokale samenwerkingspartners voor de hand. Denk daarbij aan IBN werkbedrijf, Rotonde, R44 en andere gecontracteerde re-integratiepartners.

2.10 Instroomklas

Om tijdens de brede intake een goed beeld van de inburgeraar te krijgen en omdat niet iedereen tegelijk instroomt, is het wenselijk een instroom klas te organiseren. Het idee is dat in de ochtend iedereen in deze klas op zijn/haar eigen niveau aan de slag kan met de Nederlandse taal. Hij/zij doet net zolang mee totdat instroom in de voor hem/haar bepaalde route mogelijk is. In de middag kan al gestart worden met modules zoals PVT, MAP, LEF, omgaan met geld, leren fietsen etc. In bijlage II vindt u een concept routekaart inburgering Oss.

Samenvatting gemeentelijk aanbod en doelgroep

Gemeentelijk aanbod aan	vergunninghouders	Gezins-en overige migranten
Maatschappelijke begeleiding	X	
Ontzorging	X	
Begeleiding bij inburgering (intake, PIP, advies, voortgangsgesprekken)	X	X
Een van de 3 leerroutes (incl. alfabetisering)	X	
MAP	X	X
PVT	X	X
In het PIP opgenomen afspraken over aanbod voor (andere) participatie componenten	X	*

* Indien gezins- en overige migranten bijstand ontvangen, dan kan het PIP van deze Inburgeraars ook participatiecomponenten bevatten.

3. OVERIGE AANDACHTSPUNTEN

De rol van partners in het kader van de nieuwe wet

Naar aanleiding van de nieuwe wet inburgering worden de bestaande taken en rollen van organisaties zoals Thuis in Oss, VluchtelingenWerk en Ons Welzijn opnieuw bekeken. We zijn hierover met ze in gesprek. We kijken naar wie doet wat, welke rol/taak heeft een organisatie, verandert er iets door de nieuwe wet en hoe kunnen we de samenwerking optimaliseren. We maken daarover heldere afspraken. Zo zorgen we dat samenwerking niet leidt tot vertraging of misverstanden op het traject van de inburgeraar.

Lagere wet en regelgeving

Er zijn op dit moment nog onduidelijkheden met betrekking tot het wetsvoorstel. Dit heeft er onder andere mee te maken dat de lagere wet- en regelgeving nog niet bekend is. Hierdoor zijn nog niet alle onderwerpen van de nieuwe wet voldoende helder en uitgewerkt. Het is nog onvoldoende duidelijk tot hoever de regie van de gemeente reikt en wat de diepte en specifieke inhoud van deze taken is. Vooralsnog leidt de lagere wet- en regelgeving niet tot extra taken of kosten voor gemeenten.

Beleidsregels en verordeningen

Naar verwachting zal de VNG ook in het kader van deze wet met modelverordeningen komen. Zoals dit meestal het geval is worden de verordening en beleidsregels in sub-regionaal verband opgepakt. We starten hiermee in het 3^e kwartaal 2020.

ICT

De gegevens van brede intake, PIP, en MAP moeten worden vastgelegd in de systemen van DMS en de Suite. Toen in 2013 de huidige wet inburgering werd ingevoerd en de gemeentelijke rol in de inburgering kwam te vervallen heeft gemeente Oss niet meer geïnvesteerd in ICT-ondersteuning op het gebied van inburgering. Tot 2013 maakte gemeente Oss gebruik van de Centric-applicatie 'suite4inburgering'. Centric zal naar verwachting de applicatie 'updaten' naar de nieuwe wetgeving. We starten een onderzoek naar welk applicatie systeem we gaan gebruiken.

Koppeling met DUO en IND

Bij DUO vindt de centrale registratie van de inburgeringsresultaten plaats. Er komt een koppeling DUO / Centric, waarbij de gegevens vanuit DUO in Centric worden overgezet. Op dit moment kunnen wij DUO gegevens zien in een koppeling die DUO met Suwinet heeft.

Het inburgeringsresultaat is medebepalend voor de IND om een permanente verblijfsvergunning te beoordelen. Naar verwachting zal de IND de informatie van DUO betrekken en niet rechtstreeks van gemeenten.

AVG

Een actueel en complex aspect van de informatievoorziening is de gegevensuitwisseling van de gemeente met de diverse ketenpartners gelet op de huidige privacywetgeving (AVG).

Voor de trajectregie is het wenselijk snel over gegevens te kunnen beschikken. Denk aan resultaten taalonderwijs, urenregistratie Z-route, registratie Participatieverklaring e.d. Landelijk heeft Minister Ollongren (Binnenlandse Zaken) het initiatief genomen tot nadere regelgeving om de gegevensuitwisseling in het sociaal domein te verbeteren (waarbij ook de nieuwe Inburgeringswet is begrepen), dit onder de noemer UPP-traject (Uitwisseling persoonsgegevens en Privacy Sociaal Domein)

4 FINANCIËN

4.1. Ontvangen rijksmiddelen

a. Impulsmiddelen(2019/2020)

Ter overbrugging van de periode tot 2021 (nieuwe wet inburgering) zijn er extra middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten. De impuls is bedoeld voor:

- de verhoging van het taalniveau van inburgeringsplichtigen die nu al in de gemeente wonen of komen wonen in de periode tot 2021, én
- om te oriënteren op de regierol die vanaf 2021 bij de gemeenten ligt

De middelen worden o.a. ingezet voor extra inhuur in de uitvoering bij de afdeling W&I. De activiteiten die uitgevoerd worden:

- Nieuwe inburgeringsplichtigen adviseren over taalcursussen/aanbod;
- Het uitwerken in werkgroepen van de diverse onderdelen genoemd in de wet, zoals MAP, ontzorgen, leerroutes, brede intake/PIP;
- Het opzetten van een nieuwe/aangepaste werkwijze en deze uitproberen met pilots (brede intake/PIP, MAP. PVT);
- Bestaande inburgeringsplichtigen volgen en adviseren over vervolgstappen;
- Het verder uitbouwen van activiteiten en trajecten voor inburgeringsplichtigen;
- Het opzetten van activiteiten en trajecten voor inburgeringsplichtigen die in de afgelopen periode het inburgeringstraject hebben afgerond op A2 niveau of een ontheffing hebben.

De middelen die bij deze impuls horen zijn bekend gemaakt in de meicirculaire 2019. Voor Oss een bedrag van € 105.873 per jaar. Deze middelen (2019/2020) zijn al in de reserve participatie bevordering van de afdeling Werk en Inkomen verwerkt.

b. Decentralisatie-uitkering Pilots Veranderopgave inburgering

Deze middelen ontvangen we voor de uitvoering van de pilot van A2 naar B1. Met de pilot onderzoeken we wat er kan en nodig is voor nieuwkomers om taalniveau B1 te halen.

Gemeente Oss is hoofdaanvrager van de pilot. De gemeenten Uden, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert (CGM), Boxmeer en Sint Anthonis en ROC De Leijgraaf zijn medeaanvrager en/of samenwerkingspartner. In de mei circulaire is voor deze pilot éénmalig een bedrag van € 175.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn ingezet voor kosten projectleider (intern gemeente Oss) en de trajectkosten bij het ROC.

c. Integratie-uitkering

Gemeenten ontvangen zowel een incidentele bijdrage in de invoeringskosten (2020) als een structurele bijdrage in de uitvoeringskosten (2021 en verder). Zowel de incidentele bijdrage in de invoeringskosten als de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten wordt verstrekt via een integratie-uitkering.

d. Decentralisatie uitkering Maatschappelijke begeleiding (MBA)

Voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige vergunninghouders en hun gezinsleden ontvangen gemeenten € 2.370 per vergunninghouder. Deze uitkering ontvangen we elk jaar, als het ware, achteraf op basis van aantal gehuisveste vergunninghouders van 18+ in het afgelopen jaar. Voor 2020 ontvangt gemeente Oss een bedrag van € 109.020.

e. Specifieke uitkering Ministerie van SZW

De benodigde middelen voor de kosten van inburgeringsvoorzieningen worden verstrekt via een specifieke uitkering (SPUK) van het Ministerie van SZW. Onder kosten voor inburgeringsvoorzieningen vallen de kosten voor de leerroutes, de module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP), maatschappelijke begeleiding, het participatieverklaringstraject (PVT) en de inzet van tolken. De verdeling van deze SPUK-middelen wordt uitgewerkt in de lagere wet- en regelgeving behorende bij de Wet inburgering. De hoogte van de specifieke Rijksuitkering is nog niet bekend. Deze middelen worden in 2021 beschikbaar gesteld.

Totaal overzicht beschikbare middelen

soort	2019	2020	2021	2022	2023 ev.
extra impulsmiddelen	105.873	105.873	-	-	-
Decentralisatie-uitkering Pilots Veranderopgave inburgering		175.000	-	-	-
Integratie uitkering ¹		182.059	134.187	298.233	328.092
Decentralisatie uitkering Maatschappelijke begeleiding	111.390	109.020	p.m.	p.m.	p.m.
Specifieke uitkering inburgering voorzieningen		-	nog niet bekend	nog niet bekend	nog niet bekend
totaal	217.263	571.952	134.187	298.233	328.092

4.2 Inzet middelen integratie uitkering

Implementatie (incidenteel) tot 01-07-2021

¹ De verdeling van de integratie-uitkering wordt naar verwachting in de decembercirculaire 2020 bijgesteld. Er zijn dan nieuwe gegevens over het aantal inwoners als het aantal personen met een niet-westerse migratieachtergrond nieuwe gegevens.

De implementatie van de nieuwe wet inburgering staat in het teken van (door)ontwikkelen van de (nieuwe) taken. Werkprocessen en ict- systeem worden aangepast en er start een aanbestedingstraject. Ook moet in deze fase het communicatiemateriaal worden aangepast. Deze fase vraagt uren en middelen voor o.a. beleid, inkoop, coördinatie, uitvoering afdeling Werk en Inkomen, informatie en voorlichting & opleiding, werkprocessen en ICT- systemen.

Structurele uitvoeringskosten vanaf 1-7-2021

Een inburgeringstraject bestaat uit verschillen onderdelen. Onder uitvoeringskosten vallen kosten voor:

- *Brede intake:* het voorbereiden en voeren van het brede intake gesprek,
- *PIP:* opstellen van Persoonlijk inburgerings- en Participatie plan.
- *Voortgang:* voorbereiden en voeren van voortgangsgesprekken. In deze gesprekken wordt onder andere bekeken of de gekozen (nog) leerroute aansluit.
- *Handhaving:* indien nodig opleggen en innen van boetes.
- *Ontzorgen:* bestaat uit 1) stimuleren financiële zelfredzaamheid en 2) het verplicht ontzorgen.
- *Participatieverklaringen:* Het participatieverklaringstraject (PVT) omvat een cursus over de kernwaarden van Nederlandse, een excursie en ondertekening van de verklaring.
- *Module arbeid en participatie:* Deze module omvat een cursus en een of meerdere praktische activiteiten gericht op de arbeidskansen van de inburgeraar. Deels uitgevoerd door consultants werk en inkomen, deels externe partners.
- *Re-integratie:* begeleiding naar werk
- *Maatschappelijke begeleiding:* begeleiding bij praktische zaken en voorlichting over leefgebieden en maatschappelijke instituties (wordt nu o.a. uitgevoerd door Vluchtelingenwerk en Thuis in Oss).
- *Overige uitvoeringskosten:* zoals inkoop en beleidsondersteuning.

Voor de voor de uitvoering van de nieuwe taken bij de afdeling Werk en Inkomen zijn nieuwe medewerkers nodig. Naar verwachting gaat dit in Oss over 2 fte. Dit is aangegeven bij de prioriteiten nota. Dekking 2020 en 2021 vindt plaats uit de reserve participatie. Vanaf 2022 dekking uit structurele uitvoeringskosten inburgering.

Opmerkingen:

1. Als start worden er 2 fte structureel toegevoegd aan de formatie bij Werk en Inkomen. Dit is een begin. In de komende maanden krijgen we meer zicht op wat nodig is en wat dit betekent voor de uitvoering en bedrijfsvoering. Lijn is dat de hiervoor bedoelde middelen toereikend zijn.
2. De benodigde middelen voor de kosten van inburgeringsvoorzieningen worden verstrekt via een specifieke uitkering van het Ministerie van SZW. De hoogte van de specifieke Rijksuitkering is nog niet bekend, maar zal als uitgangspunt taakstellend worden gehanteerd (I=U).

5. PLANNING

Q2 2020	- Opstellen gemeentelijk beleid (startnotitie), - ontwikkelen uit te voeren nieuwe taken/dienstverlening - Onderzoek naar samenwerking op lokaal en (sub)regionaal niveau
--------------------	---

	- Regionaal afstemmen en overleg over nieuwe leerroutes - Raming financiële middelen voor implementatie nieuwe wet - Ontwikkelen taken gemeente - Start ontwikkelen leerroutes
Q3 2020	- Keuzes inkopende/uitvoerende organisatie - Inkooptraject voorbereiden - Inspiratiesessie met keten- en samenwerkingspartners voor samenwerking (lokaal en regionaal niveau) - Inkooptraject starten
Q4 2020	- Regionaal afstemmen verordening en beleidsregels - Werkprocessen en ICT-systemen inventariseren en optimaliseren
Q1 2021	- Beleidsverordening en -regels vast laten stellen - Ontwikkelen voorlichtings- en informatiemateriaal - Afstemmen communicatie - Werkprocessen en ICT-systemen inrichten en testen
Q2 2021	- Contracten tekenen - Nieuwe werkwijze definitief implementeren - Deskundigheidsbevordering medewerkers - Werkprocessen en ICT-systemen implementeren. - Contracten/convenant tekenen
Q3 2021	- Nieuwe Wet inburgering van kracht

Planning en activiteitenoverzicht (bijlage I)

Route kaart Oss (bijlage II)